

Sayı : 64272063- 610 - 2185
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-46327)

25 Temmuz 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 02.07.2014 tarih ve 43452547-120.00-185870 sayılı yazısı.

Van Milletvekili Sayın Kemal AKTAŞ'ın tarafıma tevcih ettiği 7/46327 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

**VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL AKTAŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/46327)**

Sorular 1, 7:

Türkiye madencilik faaliyetlerinin kurlsız ve denetimsiz sürdürölmesinin acı sonuçları yaşamaya devam etmektedir. Geçtiğimiz ay Soma'da ki maden ocağında yaşanan ölümlerden sonra; benzer bir durum Şırnak ilimizdeki maden ocağında meydana geldi. Gerekli tedbirler alınmadığı takdirde benzer felaketlerin devam edeceği görölmektedir.

Madencilik faaliyetlerinin insan sağlığı ve çevreye büyük zarar veren üretim alanlarından biri de taş ocaklarıdır. Türkiye de sayısı binlerle ifade edilen taş ocakları üretim yapmaktadır. Taş ocaklarının maden kanunu kapsamına alınmasıyla birlikte kömür ocaklarında yaşanan kurlsız ve denetimsiz üretimler bu alanda da sürdürölmektedir.

Çoğu zaman illerin mülkü amirlerinin keyfiyetiyle ÇED raporlarına gerek olup olmadığına karar verilmekte ve bir daha geri dönüşü olmayan doğa tahribatlarına göz yumulmaktadır.

Sadece Van ilimizde 70 adet taş ocağının faaliyette olduğu ifade edilmektedir. Bunlardan 30 tanesi yerleşim yerlerine çok yakın mesafededir. Yönetmeliklerde ifade edilen kurallara uygun üretimler yapılmadığından yerleşim yerleri, doğal hayat ve tarımsal üretim alanları ciddi zararlar görmektedir. Bu bağlamda:

- Van ilimizde faaliyette bulunan taş ocaklarıyla ilgili verilen izinler hangi yasal prosedürler çerçevesinde yürütölmektedir? İzin süreçlerinde hangi mühendislik dallarından görüş alınmaktadır?
- Taş ocaklarının Maden Kanunu kapsamından çıkarılarak tekrar Çevre Kanunu kapsamına alınması yönünde bir yasal düzenleme çalışmanız var mıdır? Yoksa bu yönlü bir çalışma yapmayı düşünöyor musunuz?

Cevaplar 1, 7:

Ölkemizde madencilik faaliyetleri 3213 sayılı Maden Kanunu ve ilgili Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ruhsatların ne şekilde kimlere verileceğine yönelik işlemler Maden Kanununun ilgili maddeleri ile hüküm altına alınmıştır. Gerek maden arama ruhsatı verilmesi aşamasında gerekse işletme ruhsatı verilmesi aşamasında kanunda belirlenmiş açık hükümler uygulanmaktadır.

Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilen ruhsatların sahiplerinin, ruhsat alanlarında üretim yapabilmeleri için 3213 sayılı Maden Kanununun 7 inci maddesi gereğı, arazinin mülkiyet durumuna göre; orman ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan, tapulu tarım arazisi ise tapu sahibinden, mera ise İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden izin alması zorunludur. Diğer taraftan ruhsat alanlarında yapmayı planladıkları üretimin çevreye vereceğı olası zararlar (patlatma, sarsıntı, toz, gürültü vs.) konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) izni ile İl Özel İdarelerinden Gayri Sıhhi Müessese (GSM) izin belgesi/ruhsatı almaları zorunludur. Söz konusu izin belgeleri almamaları halinde Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ruhsat sahalarına üretim/işletme izni verilmemektedir.

Çevre Kanunu gereğı sit alanları, su kaynakları, baraj gölleri, yerleşim yerleri ve mutlak koruma alanları ÇED kapsamında mutlaka göz önünde bulundurulmaktadır. Bu işlem için ÇED kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan ÇED Olumlu Belgesinin ve bu belge alınırken konuyla ilgili tüm kurumların uygun görüşünün alınması zorunludur. Mera alanları için 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesi hükümleri ve Uygulama Yönetmeliğı kapsamında işlem yapılmaktadır.

**VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL AKTAŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/46327)**

Ruhsat sahiplerinin, madenin topraktan üretimini yaptıktan sonra gerçekleştirecekleri işlemler için kuracakları tesislere ilişkin yatırımlarını diğer sektörlerde yapılan fabrika-atölye-tesis yatırımları gibi yürürlükte bulunan mevzuatlardaki prosedürleri takip ederek gerçekleştirmektedirler. Bu faaliyetler esnasında bazı izinlerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler v.b. gibi kurumlardan alınması gerekmektedir.

Soru 2:

Halen faaliyette olan taş ocaklarından kaçının Çevresel Etki Değerlendirme Raporu mevcuttur? Bu raporlara uygun üretimlerin yapılıp yapılmadığına dair denetimler hangi sıklıkta yapılmaktadır?

Cevap 2:

II (a) Grubu madenlere ait işletme ruhsatlı sahalardan işletme izni düzenlenenlerin tamamında ÇED belgesi mevcuttur. ÇED Raporlarına uygun üretim yapılıp yapılmadığı konusu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince denetlenmektedir.

Soru 3:

Bilimsel kurulların raporlarına göre taş ocaklarının yerleşim yerlerine en az 5 km Mesafede olması gerekmektedir. Van ilimizde faaliyet yürüten işletmelerin her biri yerleşim yerlerine ne kadar mesafelerde yer almaktadırlar?

Cevap 3:

Ülkemizde açılan maden ocaklarının yerleşim yerlerine olan uzaklıkları, madencilik mevzuatında belirlenen sınırlar esas alınarak belirlenmektedir.

Soru 4:

Son 10 yılda Van ilimizde ruhsatlandırılan taş ocağı sayısı kaçtır? Halen faaliyette olan taş ocağı sayısı ve ruhsat talep eden girişimci sayısı ne kadardır?

Cevap 4:

Van ilimizde son 10 yıl içerisinde 109 adet II (a) Grubu ruhsat düzenlenmiştir. Halen 101 adet II (a) Grubu işletme ruhsatı mevcut olup bunların 51 adedinin işletme izni vardır. Van ilimizde değerlendirme aşamasında bekleyen II (a) grubu ruhsat talebi yoktur.

Soru 5:

Yürürlükteki kanunlara göre işletmelerin faaliyetleri bittikten sonra üretim alanlarını eski doğal haline getirmeleri gerekmektedir. Üretimi sonlanan kaç üretim alanı eski haline döndürülmüştür? Yükümlülüğünü yerine getirmeyen kaç işletme vardır? Bunlarla ilgili ne tür işlemler yapılmıştır?

Cevap 5:

İlgili mevzuata göre maden sahalarında faaliyetler bittikten sonra üretim alanlarının çevre ile uyumlu hale getirilmesi zorunludur. Maden sahalarının terk edilmesi aşamasında yapılacak işlemler, 3213 sayılı Maden Kanununun 32 nci Maddesinde hüküm altına alınmıştır.

Soru 6:

Taş ocaklarının kapalı sistemle üretim yapmaları yönündeki düzenlemeye rağmen; halen açık üretime devam etmelerinin nedeni nedir? Taş ocaklarında üretim esnasında patlayıcı kullanımına müsaade edilmekte midir? Ne tür patlayıcıların kullanımına izin verilmektedir?

**VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL AKTAŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/46327)**

Cevap 6:

II (a) grubu madenlerde kapalı işletme ile üretim yapma zorunluluğu yoktur. Maden ruhsat sahipleri tarafından maden yatağının durumu ve derinliği gibi faktörler göz önüne alınarak açık işletme veya kapalı işletme ile üretim yapılmasına karar verilmektedir.

Toz oluşumunu önlemek amacıyla kırma-eleme tesislerinin kapatılmasına yönelik düzenleme yapılmıştır. Van ilimizde meydana gelen deprem nedeniyle bu tesislerin kapatılması zorunluluğu Valilik tarafından alınan bir karar ile 2014 yılına kadar uzatılmıştır. Tesislerini mevzuatta belirlenen standartlara uygun olarak kapatmayan işletmelere hem Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü hem de Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince gerekli ceza işlemleri uygulanmaktadır.

Taş ocaklarında üretimin yapılabilmesi için patlayıcı madde kullanımı teknik olarak zaruri bir işlemdir.